

Deus ad fidem suam infidelium corda converteret, et conversis proficientem perseverantiam ejusdem gratiæ suæ largitate donaret. Si ergo hæc a Domino poscenda esse non renuis, quid restat frater Vitalis, nisi ut ab illo eo donari fatearis, a quo poscenda esse consentis? Si autem negas ab illo nos poscere ista debere, eidem doctrinæ ipsius contradicis; quia et hoc in ea didicimus, ut ab ista poscamus.

VI. Orationem dominicam nosti, nec dubito te Deo dicere: « Pater noster, qui es in cœlis¹, etc. » Lege expositorem ejus beatissimum Cyprianum, et quemadmodum exposuerit quod ibi dicitur: « Fiat voluntas tua, » sicut in cœlo et in terra, » diligenter attende, et obedienter intellige: profecto docebit te orare pro infidelibus inimicis Ecclesiæ, secundum præceptum Domini dicentis: « Orate pro inimicis vestris²: » et hoc orare, ut fiat voluntas Dei, sicut in eis qui jam fideles sunt, et portant imaginem cœlestis hominis, et propterea cœli nomine digni sunt; ita et in eis, qui per infidelitatem nonnisi imaginem terreni hominis portant, et ob hoc terra merito nuncupantur. Nempe isti, pro quibus inimicis Dominus nos jussit orare³, et gloriosissimus Martyr sic exposuit, quod in Oratione dicimus: « Fiat voluntas tua, sicut in » cœlo et in terra⁴, » ut ipsis etiam poscamus fidem, quam fideles habent: nempe ergo isti christianæ pietatis inimici, Legem Dei atque doctrinam, qua Christi prædicatur fides, vel omnino audire nolunt, vel ad hoc audiunt sive etiam legunt ut irrideant et detestentur, et quanta possunt contradictione blasphemant. Inaniter igitur et perfunctorie potius quam veraciter pro eis, ut doctrinæ, cui adversantur, credendo consentiant, Deo fundimus preces, si ad ejus non pertinet gratiam convertere ad

¹ Matth. vi, 9. — ² Id. v, 44. — ³ 1 Cor. xv, 49. — ⁴ Matth. vi, 10.

fidem suam ipsi fidei contrarias hominum voluntates. Inaniter etiam et perfunctorie potius quam veraciter magnas cum exultatione agimus Deo gratias, quando aliqui eorum credunt, si hoc in eis ipse non facit.

VII. Non fallamus homines, nam Deum fallere non valemus. Prorsus non oramus Deum, sed orare nos fingimus, si nos ipsos, non illum, credimus facere quod oramus. Prorsus non gratias Deo agimus, sed nos agere fingimus, si unde illi gratias agimus, ipsum facere non putamus. Labia dolosa si in hominum quibuscumque sermonibus sunt, saltem in orationibus non sint. Absit ut quod facere Deum rogamus oribus et vocibus nostris, eum facere negemus cordibus nostris: et quod est gravius, ad alios etiam decipiendos, hoc non taceamus disputationibus nostris; et dum volumus apud homines defendere liberum arbitrium, apud Deum perdamus orationis auxilium, et gratiarum actionem non habeamus veram, dum veram non agnoscimus gratiam.

VIII. Si vere volumus defendere liberum arbitrium, non oppugnemus unde fit liberum. Nam qui oppugnat gratiam, qua nostrum ad declinandum a malo et faciendum bonum, liberatur arbitrium, ipse arbitrium suum adhuc vult esse captivum. Responde, obsecro, quomodo dicit Apostolus: « Gratias agentes Patri idoneos facienti » nos in parte sortis Sanctorum in lumine; qui eruit nos » de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum Filii » charitatis suæ¹: » si non ipse arbitrium nostrum, sed ipsum arbitrium se liberat? Mendaciter ergo agimus gratias Patri, tanquam ipse faciat quod ipse non facit. Et erravit qui dixit, quod « Ipse nos faciat idoneos in parte » sortis Sanctorum in lumine, quia ipse nos eruit de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum Filii cha-

¹ Coloss. i, 12, 13.

» ritatis suæ. » Responde quomodo ad declinandum a malo, et faciendum bonum liberum habebamus arbitrium, quando erat sub potestate tenebrarum? unde nos si, quemadmodum dicit Apostolus, « Deus eruit, » ipse utique illud liberum fecit. Quod tam magnum nostrum bonum, si per suæ doctrinæ prædicationem tantummodo facit: quid de iis dicemus, quos de ipsa tenebrarum potestate nondum eruit, prædicanda tantum illis est doctrina divina, an etiam orandum pro eis, ut de tenebrarum potestate divinitus eruantur? Si tantummodo prædicandum esse dicis, jussioni Domini et orationibus Ecclesiæ contradicis. Si autem fateris pro eis orandum, id utique orandum fateris, ut eidem doctrinæ arbitrio liberato a tenebrarum potestate consentiant. Ita fit ut neque fideles fiant, nisi libero arbitrio, et tamen illius gratia fideles fiant, qui eorum a potestate tenebrarum liberavit arbitrium. Sic et Dei gratia non negatur, sed sine ullis humanis præcedentibus meritis vera monstratur; et liberum ita defenditur, ut humilitate solidetur, non elatione præcipitetur arbitrium, et qui gloriatur, non in homine, vel quolibet alio, vel se ipso, sed in Domino gloriatur.

IX. Potestas enim tenebrarum quid est nisi potestas diaboli et Angelorum ejus, qui cum fuissent Angeli lucis¹, in veritate per liberum arbitrium non stantes, sed inde cadentes, facti sunt tenebræ? Non te ista doceo, sed quæ nosti ut recorderis admonéo. Huic igitur potestati tenebrarum, per illius ruinam, cui primo homini ab ea potestate prævaricatio persuasa est, et in quo omnes cecidimus, subjectum est genus humanum: propter quod de hac potestate tenebrarum eruuntur et parvuli, cum regenerantur in Christo. Neque hoc apparet in eorum arbitrio liberato, nisi cum ad annos pervenerint ratione

¹ Joan. viii, 44.

utentis ætatis, habentes consentientem doctrinæ salutari, in qua nutriti sunt, voluntatem, et in ea finientes istam vitam, si electi sunt in Christo ante constitutionem mundi ut essent sancti et immaculati in conspectu ejus in charitate, prædestinati in adoptionem filiorum¹.

X. Hæc autem potestas tenebrarum, id est, diabolus, qui dicitur etiam princeps potestatis aëris, operatur in filiis diffidentiae, princeps iste rector tenebrarum², id est, ipsorum diffidentiae filiorum, regens eos ad arbitrium suum, quod neque ipse habet liberum ad benefaciendum, sed ad maximam malevolentiam poena sui sceleris obduratum: unde nemo sanæ fidei credit, aut dicit, hos apostatas Angelos ad pristinam pietatem correcta aliquando voluntate converti. Quid ergo operatur hæc potestas in filiis diffidentiae, nisi opera sua mala, et in primis maximeque ipsam diffidentiam et infidelitatem, qua sunt inimici fidei, per quam scit eos posse mundari, posse sanari, posse perfectissime liberos, quod eis vehementer invidet, in æternitate regnare. Itaque aliquos eorum, per quos amplius decipere affectat, sinit habere nonnulla velut opera bona, in quibus laudantur, per quasque gentes, præcipueque in gente Romana, qui præclare gloriosissimæque vixerunt. Sed quoniam sicut veracissima Scriptura dicit: « Omne quod non est ex fide, » peccatum est³; » et, « Sine fide impossibile est utique placere Deo⁴, » non hominibus: nihil sic agit hic princeps, quam ut non credatur in Deum, nec ad Mediatorem, a quo solvuntur opera ejus, credendo veniatur.

XI. Sed ipse Mediator intrat in domum fortis⁵, id est, in hoc sæculum mortalium sub potestate diaboli, quan-

¹ Ephes. i, 4. — ² Id. ii, 2. — ³ Rom. xiv, 23. — ⁴ Hebr. xi, 6. — ⁵ Matth. xii, 29.

tum ad ipsum pertinet, constitutum; de ipso quippe scriptum est, quod « Potestatem habeat mortis¹. » Intra in domum fortis, id est, in suo dominatu habentis genus humanum; et prius alligat eum, id est, ejus coërcet et cohibet potestatem, potestatis suæ fortioribus vinculis; et sic eripit vasa ejus quæcumque prædestinavit eripere, arbitrium eorum ab ejus potestate liberans, ut illo non impediendo credant in istum libera voluntate. Proinde hoc opus est gratiæ, non naturæ. Opus est, inquam, gratiæ, quam nobis attulit secundus Adam; non naturæ, quam totam perdidit in semetipso primus Adam. Opus est gratiæ tollentis peccatum, vivificantis mortuum peccatorem; non opus Legis ostendentis peccatum, nec a peccato vivificantis. Nam ille magnus gratiæ prædicator: « Peccatum, inquit, non cognovi, nisi per Legem. » Et, « Si data esset, inquit, Lex quæ posset vivificare, omnino ex Lege esset justitia². » Opus est hoc gratiæ, quam qui accipiunt, doctrinæ salutari Scripturarum sanctarum, etsi fuerint inimici, fiunt amici; non opus ejusdem doctrinæ, quam qui audiunt et legunt sine gratia Dei, peiores ejus efficiuntur inimici.

XII. Non est igitur gratia Dei in natura liberi arbitrii et in Lege atque doctrina, sicut Pelagiana perversitas desipit; sed ad singulos actus datur illius voluntate, de quo scriptum est, « Pluviam voluntariam segregabis » Deus hæreditati tuæ³. » Quia et liberum arbitrium ad diligendum Deum primi peccati granditate perdidimus, et Lex Dei atque doctrina, quamvis sancta et justa et bona, tamen occidit, si non vivificet Spiritus⁴, per quem sit, non ut audiendo, sed ut obediendo, neque ut lectione, sed ut dilectione teneatur. Quapropter ut

¹ Hebr. II, 14. — ² Rom. VII, 7, et Galat. III, 21. — ³ Psal. LXXII, 10. — ⁴ Rom. VII, 12.

in Deum credamus, et pie vivamus, non volentis neque currentis, sed miserentis est Dei: non quia velle non debemus et currere; sed quia ipse in nobis et velle operatur et currere¹. Unde et ipse Dominus Jesus credentes a non credentibus, id est, ab iræ vasis vasa misericordiæ discernens, « Nemo, inquit, venit ad me, nisi » fuerit ei datum a Patre meo². » Et utique, ut hoc diceret, in ejus doctrina fuerant scandalizati discipuli ejus, qui eum postea non sunt secuti. Non ergo gratiam dicamus esse doctrinam, sed agnoscamus gratiam, quæ facit prodesse doctrinam: quæ gratia si desit, videmus etiam obesse doctrinam.

XIII. Propterea Deus ut omnia futura opera sua in prædestinatione præsciverit, sic illa disposuit, ut quosdam non credentes ad fidem suam, orationes credentium pro eis exaudiendo, convertat; unde refuerunt, et, si ille est eis propitius, corrigantur qui putant gratiam Dei esse naturam liberi arbitrii cum qua nascimur; aut gratiam Dei esse doctrinam, quamvis utilem, quæ per linguas et litteras prædicatur. Non enim hoc oramus pro infidelibus, ut fiat eorum natura, id est, ut homines sint; aut ut doctrina eis prædicetur, quam malo suo audiunt, si non credunt; et plerumque pro eis oramus, qui cum legant vel audiant, nolunt credere: sed oramus ut voluntas corrigatur, doctrinæ consentiatur, natura sanetur.

XIV. Jamvero ut perseverent in eo quod esse coeperunt, etiam pro se ipsis orant fideles. Utile est quippe omnibus vel pene omnibus propter humilitatem saluberrimam, ut quales futuri sint, scire non possint. Ad hoc dicitur, « Qui videtur stare, videat ne cadat³. » Propter hujus timoris utilitatem, ne regenerati et pie vivere incipientes, tanquam securi alta sapiamus quidam non

¹ Philip. II, 13. — ² Joan. VI, 65. — ³ I Cor. X, 12.

perseveraturi perseveraturis Dei permissione vel provisione ac dispositione miscentur; quibus cadentibus terri cum timore et tremore gradiamur viam justam, donec ex hac vita¹, quæ tentatio est super terram, transeamus ad aliam, ubi jam non sit elatio comprimenda, nec contra ejus suggestiones tentationesque luctandum.

XV. Sed de hac re, id est, cur quidam non permanisuri in fide et sanctitate christiana, tamen accipiant ad tempus hanc gratiam, et dimittantur hic vivere donec cadant, cum possint rapi de hac vita, ne malitia mutet intellectum eorum, quod de sancto immatura ætate defuncto scriptum est in libro Sapientiæ²; quærat quisque ut potuerit, et si invenerit præter hanc, quæ a me redita est, aliam probabilem rationem, a rectæ fidei regulâ non recedens, teneat eam, et ego cum illo, si me non lauerit: verumtamen in quod pervenimus, in eo ambulemus donec nobis Deus revelet, si quid aliter sapimus, sicut apostolicis litteris admonemur. Pervenimus autem in ea, quæ ad fidem veram et catholicam pertinere firmissime scimus³, in quibus ita nobis ambulandum est, adjuvante illo atque miserante, cui dicimus, «Deduc me, Domine, in via tua, et ambulabo in veritate tua⁴,» ut ab eis nullo modo deviemus.

XVI. Quoniam ergo propitio Christo Christiani catholici sumus. 1º Scimus nondum natos nihil egisse in vita propria boni seu mali, nec secundum merita prioris alienius vitæ, quam nullam propriam singuli habere potuerunt, in hujus vitæ venire miseras: sed tamen secundum Adam carnaliter natos contagium mortis antiquæ prima nativitate contrahere, nec liberari a supplicio mortis æternæ, quod trahit ex uno in omnes tran-

¹ Job. vii, 1. — ² Sap. iv, 11. — ³ Philip. iii, 16. — ⁴ Psal. lxxxv, 11.

siens justa damnatio nisi per gratiam renascantur in Christo.

2º Scimus gratiam Dei nec parvulis nec majoribus secundum merita nostra dari.

3º Scimus majoribus ad singulos actus dari.

4º Scimus non omnibus hominibus dari, et quibus datur, non solum secundum merita operum non dari, sed nec secundum merita voluntatis eorum quibus datur; quod maxime apparet in parvulis.

5º Scimus eis quibus datur, misericordia Dei gratuita dari.

6º Scimus eis quibus non datur, justo judicio Dei non dari.

7º Scimus quod omnes astabimus ante tribunal Christi, ut ferat unusquisque secundum ea quæ per corpus gessit, non secundum ea quæ si diutius viveret gesturus fuit, sive bonum sive malum.

8º Scimus etiam parvulos secundum ea quæ per corpus gesserunt, recepturos vel bonum vel malum. Gesserunt autem non per se ipsos, sed per eos quibus pro illis respondentibus et renuntiare diabolo dicuntur, et credere in Deum; unde et in numero fidelium computantur, pertinentes ad sententiam Domini dicentis, «Qui crediderit et baptizatus fuerit, salvus erit¹.» Propter quod et illis, qui hoc Sacramentum non accipiunt, contingit quod sequitur, «Qui autem non crediderit, condemnabitur.» Unde et ipsi, sicut dixi, si in illa parva ætate moriuntur, utique secundum ea quæ per corpus gesserunt, id est, tempore quo in corpore fuerunt, quando per corda et ora gestantium crediderunt vel non crediderunt, quando baptizati vel non baptizati sunt, quando carnem Christi manducaverunt vel non

¹ Marc. xvi, 16.

manducaverunt, quando et sanguinem biberunt vel non biberunt, secundum hæc ergo, quæ per corpus gesserunt, non secundum ea quæ si diu hîc viverent gesturi fuerant, judicantur.

9° Scimus felices eos mortuos, qui in Domino moriuntur, nec ad eos pertinere quidquid acturi fuerant, si tempore diuturniore vixissent.

10° Scimus eos, qui corde proprio credunt in Dominum, sua id facere voluntate ac libero arbitrio.

11° Scimus pro eis, qui nolunt credere, nos qui jam credimus recta fide agere, cum Deum oramus ut velint.

12° Scimus pro eis, qui ex illis crediderunt, tanquam de beneficiis, recte atque veraciter et debere nos Deo agere gratias, et solere.

XVII. Recognoscis me, ut puto, in iis, quæ nos scire dixi, non omnia quæ ad fidem catholicam pertinent commemorare voluisse, sed ea tantum, quæ ad istam, quæ inter nos agitur, de Dei gratia quæstionem, utrum præcedat hæc gratia, an subsequatur hominis voluntatem, hoc est, ut planius id eloquar, utrum ideo nobis detur, quia volumus, an per ipsam Deus etiam hoc efficiat ut velimus. Si ergo istas duodecim sententias, quas nos dixi scire, ad fidem rectam et catholicam pertinere, etiam tu frater nobiscum tenes, ago Deo gratias; quas profecto non veraciter agerem, nisi gratia Dei fieret ut teneres. Quæ tibi tenenti, nullum omnino remanet nobiscum de hac quæstione certamen.

XVIII. Ut enim eadem duodecim brevi expositione percurram, Quomodo voluntatis humanæ meritum sequitur gratia; cum detur et parvulis, qui hoc nondum possunt velle seu nolle? Quomodo gratiam vel in majoribus dicuntur præcedere merita voluntatis; si gratia, ut vera sit gratia, non secundum merita nostra datur;

Quam sententiam catholicam Pelagius ipse sic timuit, ut eos, qui dicunt gratiam Dei secundum merita nostra dari, sine dubitatione damnaret, ne a catholicis iudicibus damnaretur. Quomodo dicitur gratia Dei in natura esse liberi arbitrii vel in Legè atque doctrina; cum et istam sententiam Pelagius ipse damnaverit, procul dubio confitens gratiam Dei ad singulos actus dari, eis utique qui jam libero arbitrio utuntur?

XIX. Quomodo dicitur omnes homines eam fuisse accepturos, si non illi, quibus non donatur, eam sua voluntate respuerent, quoniam « Deus vult omnes homines salvos fieri¹; » cum multis non detur parvulis, et sine illa plerique moriantur, qui non habent contrariam voluntatem, et aliquando cupientibus festinantibusque parentibus, ministris quoque volentibus ac paratis, Deo nolente non detur, cum repente antequam detur expirat, pro quo, ut acciperet, currebatur? Unde manifestum est eos qui huic resistunt tam perspicuæ veritati, non intelligere omnino qua locutione sit dictum; quod « Omnes » homines vult Deus salvos fieri; » cum tam multi salvi non fiant, non quia ipsi, sed quia Deus non vult, quod sine ulla caligine manifestatur in parvulis. Sed sicut illud quod dictum est, « Omnes in Christo vivificabuntur². » cum tam multi æterna morte puniantur, ideo dictum est, quia omnes quicumque vitam æternam percipiunt, non percipiunt nisi in Christo: ita quod dictum est, « Omnes homines vult Deus salvos fieri, » cum tam multos nolit salvos fieri, ideo dictum est, quia omnes qui salvi fiunt, nisi ipso volente non fiunt; et si quo alio modo illa verba apostolica intelligi possunt, ut tamen huic apertissimæ veritati, in qua videmus, tam

¹ 1 Tim. II, 4. — ² 1 Cor. XV, 22.

multos volentibus hominibus, sed Deo nolente, salvos non fieri, contraria esse non possint.

XX. Quomodo ut detur gratia divina, voluntas meretur humana; si eis, quibus datur, gratuita misericordia datur, ut vera sit gratia? Quomodo in hac re merita pensantur voluntatis humanæ; quandoquidem illis, quibus gratia ista non datur, nullo plerumque merito, nulla voluntate distantibus, sed unam cum eis, quibus datur, habentibus causam, justo tamen iudicio Dei non datur; (Non enim est iniquitas apud Deum¹,) ut intelligant quibus datur, quam gratis eis detur, quando juste utique non daretur, quoniam similem habentibus causam juste non datur?

XXI. Quomodo non gratiæ Dei est, non solum credendi voluntas ab initio, verumetiam perseverandi usque in finem; cum finis ipse vitæ hujus non in hominis, sed in Dei sit potestate, et possit utique Deus etiam hoc beneficium non perseveraturo conferre, ut rapiatur ex corpore, ne malitia mutet intellectum illius²? Non enim recipiet homo seu bonum seu malum, nisi secundum ea, quæ per corpus gessit, non secundum ea, quæ, si diutius viveret, gesturus fuit.

XXII. Quomodo dicitur propterea quibusdam non dari, quibusdam morituris parvulis Dei gratia dari, quia eorum futuras prævidet voluntates; quas habituri essent si viverent, cum secundum ea, quæ per corpus gessit, non secundum ea, quæ gesturus esset, si diutius fuisset in corpore, unusquisque recipiat sive bonum sive malum sicut Apostolus definit? Quomodo secundum voluntates suas futuras homines judicantur, quas habituri fuisse dicuntur, si diutius tenerentur in carne cum dicat

¹ Rom. ix, 14. — ² 2 Cor. v, 10.

Scriptura: « Felices mortui, qui in Domino moriuntur¹? » quorum sine dubio certa, et segura felicitas non est, si et ea, quæ non egerunt, sed acturi fuerant, si esset eis hæc vita prolixior, judicabit Deus: nullumque accipit beneficium, qui rapitur ne malitia mutet intellectum ejus; quia et pro illa malitia, cui forsitan imminenti subtractus est, poenas luit: nec gaudendum est de iis, quos in fide recta et vita bona novimus esse defunctos, ne secundum aliqua scelera judicentur, quæ fuerant, si viverent, fortasse facturi: nec dolendi vel detestandi sunt ii, qui vitam, istam in infidelitate ac perditis moribus finierunt quia forte si viverent, acturi fuerant poenitentiam pieque victuri, et secundum ista sunt judicandi: totusque ille *de Mortalitate* liber gloriosissimi martyris Cypriani reprobatus et abjiciendus est, in quo tota ejus intentio est, ut sciamus bonis fidelibus gratulandum esse morientibus, quando hujus vitæ tentationibus auferuntur, deinceps in beatissima securitate mansuri. Sed quoniam hoc falsum non est, et sine dubitatione: « Felices sunt mortui, qui » in Domino moriuntur; » ridendus est et execrandus error, quo putatur quod homines secundum suas futuras, quæ morientium non sunt futuræ, judicandi sunt voluntates.

XXIII. Quomodo dicuntur negare liberum voluntatis arbitrium, qui confitentur omnem hominem, quisquis suo corde credit in Deum, non nisi sua libera credere, voluntate; cum potius illi oppugnent arbitrium liberum, qui oppugnant Dei gratiam, qua vere ad bona eligenda et agenda fit liberum? Quomodo dicitur, quod per Legem Dei atque doctrinam Scripturarum fiat, quod eadem Scriptura dixit: « Præparatur voluntas a Domino²; » ac non potius per occultam inspirationem gratiæ Dei:

¹ Apoc. xiv, 13. — ² Prov. viii, 35, juxta lxx.

quandoquidem pro eis, qui eidem doctrinæ contradicentes nolunt ei credere, ipsum Deum fide recta rogamus ut velint?

XXIV. Quomodo Deus expectat voluntates hominum, ut præveniant eum quibus det gratiam; cum gratias ei non immerito agamus de iis, quibus non ei credentibus, et ejus doctrinam voluntate impia persequentibus, misericordiam prærogavit, eosque ad se ipsum omnipotentissima facilitate convertit, ac volentes ex nolentibus fecit? Ut quid ei inde gratias agimus, si hoc ipse non fecit? Ut quid tanto magis eum magnificamus, quanto magis volebant credere, quos credidisse gaudemus, si gratia divina voluntas in melius non mutatur humana? Apostolus Paulus: « Eram, inquit, ignotus facie Ecclesiis Judææ, quæ » sunt in Christo; tantum autem audiebant, quia qui » aliquando nos persequabatur, nunc evangelizat fidem, » quam aliquando vastabat; et in me magnificabant » Deum ¹. » Ut quid magnificabant Deum, si non Deus ad se ipsum cor illius viri suæ gratiæ bonitate converterat, quando ut ipse confitetur, misericordiam consecutus est, ut fidelis esset, ea fide, quam aliquando vastabat ²? Ipsum etiam verbum quod posuit, quem nisi Deum hoc tam magnum bonum fecisse declarat? Quid est enim: » In me magnificabant Deum, » nisi, in me Deum magnificum prædicabant? Quomodo autem eum magnificum prædicabant, si magnum illud factum de Pauli conversione ipse non fecerat? et quo pacto ipse fecerat, si volentem credere ex nolente ipse non fecerat?

XXV. Nempe manifestum est ex illis duodecim sententiis, quas pertinere ad catholicam fidem negare non sineris, non solum omnibus, verumetiam singulis id confici, ut confiteamur gratia Dei præveniri hominum voluntates, et per

¹ Galat. I, 22. — ² I Cor. VII, 23.

hanc eas potius præparari, quam propter earum meritum dari. Aut si aliquid earum duodecim esse verum negas, quarum propterea commendo etiam numerum, ut facilius memoriæ mandentur, distinctiusque teneantur, non te pigeat rescribere ut sciam, et ea quam mihi Dominus dedit, facultate respondeam. Ego enim hæreticum quidem Pelagianum te esse non credo: sed ita te esse volo, ut nihil illius ad tetranseat, vel in te relinquatur erroris.

XXVI. Sed inter hæc duodecim reperies fortasse aliquid, quod negandum vel dubitandum putes, et unde nos operosius disputare compellas. Numquid et orare prohibebis Ecclesiam pro infidelibus, ut sint fideles; pro iis qui nolunt credere, ut velint credere, pro iis qui ab ejus Lege doctrinaque dissentiant ut Legi ejus doctrinæque consentiant, ut det illis Deus quod per Prophetam promisit ¹, cor cognoscendi eum, et aures audiendi, quas utique acceperant, de quibus Salvator ipse dicebat « Qui » habet aures audiendi, audiat ²? » Numquid ubi audieris sacerdotem Dei ad ejus altare populum hortantem ad Deum orandum, vel ipsum clara voce orantem, ut incredulas gentes ad fidem suam venire compellat, non respondebis, Amen? An etiam hujus fidei sanitati contraria disputabis? Numquid beatissimum Cyprianum in hoc errasse clamabis vel susurrabis, ubi pro inimicis fidei Christianæ, ut etiam ipsi ad eam convertantur, orare nos docet?

XXVII. Numquid postremo apostolum Paulum pro Judæis infidelibus habentem talia vota culpabis? de quibus ait: « Bona voluntas quidem cordis mei, et deprecatio ad Deum sit pro illis in salutem ³. » Qui etiam Thessalonicensibus dicit: « De cætero, fratres, orate pro nobis, ut verbum Domini currat et glorificetur sicut etiam

¹ Baruch. II, 31. — ² Matth. XIII, 9. — ³ 2 Thess. III, 1, 2.